

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

Росола У.В., Гопонько В.В., Клейнер В.В. АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Росола У.В., Росола О.А. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	83
Стегней М.І., Нодь О.Л., Черничко С.С. ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	85
Стегней М.І., Алмашій В.В., Осуський С.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Гоблик-Маркович Н.М., Хаустов О.О. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ УСФЕРІ ТУРИЗМУ	91
Черничко Т.В., Іщук М.В. УПРАВЛІНСЬКІ ДИЛЕМИ: МЕТОДОЛОГІЯ «ТРАДИЦІЙНОГО» ПОШУКУ РІШЕНЬ І ПІДХІД ТОС	94
Черничко Т.В., Поляков Ф.О. ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	97
Чизмар І.І. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ ЯК СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	100
Шлапак В.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	103

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Кулініч Т.В., Тимчина Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ	106
Ліба Н.С. ЧИННИКИ ТА СКЛАДОВІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	109
Лінтур І.В., Вайданич С.С. АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	111
Лінтур І.В., Сідор В.В. БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	113
Максименко Д.В., Головачко В.М. ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	116
Манайло О.Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	118
Сторожук Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	121
Проскура В.Ф., Росоха В.М. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМОК ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	124

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

Братюк В.П. ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ РИЗИК ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	129
Братюк В.П., Вакула М.М. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	132
Братюк В.П., Гнідин Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	133
Братюк В.П., Меденці М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	136
Гладинець Н.Ю., Бабидорич В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	138
Гладинець Н.Ю., Мілашовська К. Й., Попов О. О. СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	142
Гладинець Н.Ю., Товтин С.М., Медвідь Д.Р. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ	148

Unstoppable Domain, а платформа для вивчення іноземних мов Preply залучила 50 мільйонів доларів для глобального масштабування.

Але діяльність багатьох технологічних компаній була сильно порушена війною, коли інфраструктура міст була пошкоджена, а багато кваліфікованих робітників приєдналися до армії або втекли з країни. Патріотизм і згуртовані командні зв'язки, що розвиваються через труднощі, також представляють потужні сили, які підтримають багато команд. Озброївшись своїми ноутбуками та Wi-Fi-з'єднаннями, українські стартапери відчують, що роблять свій внесок у збереження економіки країни.

Список використаних джерел:

1. Експортна ІТ-індустрія продовжує підтримувати економіку України. URL: <https://itukraine.org.ua/eksportna-%D1%96t-galuz-prodovzhu%D1%94-p%D1%96dtrimuvati-ekonom%D1%96ku-ukra%D1%97ni.html>
2. Startup voice: результати опитування стартап-екосистеми України. URL: <https://usf.com.ua/startup-voice-rezultati-opituvannya-startap-ekosistemi-ukraini/>
3. Україна – перша держава світу, що повністю узаконила цифрові паспорти у смартфоні. URL: <https://shpalta.media/2021/03/31/ukraina-persha-derzhava-svitu-shho-povnistyu-uzakonila-cifrovi-pasporti-u-smartfoni/>
4. Стан українських стартапів під час війни: поради, гранти, тенденції. URL: <https://hub.kyivstar.ua/news/stan-ukrayinskyh-startapiv-pid-chas-vijny-porady-granty-tendencziyi/>

УДК 336.7

Гладинець Н.Ю.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Товтин С. М.,
здобувач ОС Бакалавр
Медвідь Д. Р.,
здобувач ОС Бакалавр
Мукачівський державний університет

**АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО
ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

У ринкових умовах господарювання особливо важливе значення посідає оцінювання фінансового стану підприємства. Аналіз фінансового стану надає можливість зробити висновки щодо забезпеченості підприємства ресурсами, ефективності їх використання. Фінансовий стан підприємства відображає спроможність підприємства фінансувати свою

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

діяльність. Здатність підприємства своєчасно здійснювати платежі та фінансувати власну діяльність на розширеній основі свідчить про його задовільний фінансовий стан. Саме тому першочерговою проблемою на сучасному етапі розвитку промислових підприємств є аналіз і моніторинг фінансового стану.

Неможливо зробити висновок про роботу підприємства, ефективність його функціонування та шляхи покращення діяльності без розрахунку та аналізу показників його фінансового стану. Показники фінансового стану підприємства являють собою показники, згруповані задля оцінки певного аспекту діяльності підприємства. За допомогою їх розрахунку та подальшого аналізу оцінюють функціонування підприємства, виявляють його слабкі місця, та на основі отриманих даних розробляють комплекс дій, які будуть спрямовані на покращення фінансового стану.

Оцінку фінансового стану проведемо на прикладі ТОВ «Інтер-Каштан», яке є одним з найпотужніших підприємств Закарпаття, що спеціалізується на розробці сучасних, стильних та практичних меблів. Підприємство динамічно розвивається, обсяги його діяльності протягом останніх років безперервно збільшуються. Протягом останніх років воно стабільно зростало, поступово збільшуючи виробничі потужності. Діяльність ТОВ «Інтер-Каштан» базується на контролі якості, високій технологічній ефективності, інноваціях та дотриманні міжнародних правил і стандартів.

Даний суб'єкт господарювання займає вагоме місце у виробничо-господарському комплексі країни та регіону. Підприємство має цільну мережу постачання від заводів до ринку (закордонних і в межах України).

Таблиця 1

Горизонтальний аналіз активів ТОВ «Інтер-Каштан» у 2019-2020 рр., тис. грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. Приріст, +,-	Відн. Приріст, %
Незавершені капітальні інвестиції	20134	14770	-5364	-26,64
Основні засоби	45541	52939	7398	16,25
Необоротні активи	73019	73298	279	0,38
Запаси	39462	39832	370	0,94
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	12849	17209	4360	33,93
Оборотні активи	61059	64047	2988	4,89
Активи	134078	137345	3267	2,44

Побудовано авторами на основі джерела [1].

Як видно з таблиці 1, збільшення суми балансу зумовлене зростанням як оборотних (+4,89%), так і необоротних активів (+0,38%). Разом з тим збільшується сума наявних джерел фінансування для залучення активів, що зумовлено зростанням власного капіталу (+5,42%) (див. таблицю 2).

Таблиця 2

Горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «Інтер-Каштан» у 2019-2020 рр., тис. грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. Приріст, +,-	Відн. Приріст, %
Зареєстрований (пайовий капітал)	78881	78881	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	48610	55534	6924	14,24
Власний капітал	127757	134681	6924	5,42
Довгострокові зобов'язання	1717	0	-1717	-100
Короткострокові зобов'язання	4604	2664	-1940	-42,14
Баланс	134078	137345	3267	2,44

Побудовано авторами на основі джерела [1]

ТОВ «Інтер-Каштан» створено з метою отримання прибутку, і реалізувати цю мету воно може лише за умови збереження свого капіталу. Власний капітал утворюється двома шляхами: внесенням власниками підприємства грошей та інших активів; накопиченням суми доходу, що залишається на підприємстві. Власний капітал досліджуваного підприємства різко збільшується, що є позитивним показником. Зростання суми власного капіталу вказує на підвищення рівня благополуччя власників. Скорочення загальної суми зобов'язань призводить до підвищення незалежності від зовнішніх постачальників фінансових ресурсів, хоча стримує більш повне розкриття наявного потенціалу компанії.

Спостерігається підвищення фінансової незалежності компанії (див. таблицю 3), про що свідчить динаміка коефіцієнта фінансової автономії. На кінець 2020р. підприємство спроможне самостійно профінансувати 98,06% своїх активів. Значення поточної ліквідності знаходиться вище нормативної межі (1,5), що вказує на низьку імовірність втрати платоспроможності у найближчій перспективі.

Таблиця 3

Показники стійкості та платоспроможності ТОВ «Інтер-Каштан» у 2019-2020 рр.,

частка одиниці

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +,-	Відн. приріст, %
Фінансова автономія	0,95	0,98	0,03	2,91
Поточна ліквідність	15,86	27,51	11,65	73,48

Побудовано авторами на основі джерела [1]

Відбувається збільшення чистого доходу від реалізації товарів та послуг на 4,08%, що вказує на високу конкурентоспроможність в динамічному середовищі.

Метою створення і функціонування будь-якого підприємства виступає прибуток. На сьогоднішній день кожне підприємство намагається отримувати високі прибутки. Найкращий спосіб збільшити прибутки – це знизити витрати на виробництво продукції (робіт, послуг). Проведене дослідження говорить про те, що на даному підприємстві в

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

порівнянні до останніх років збільшилися витрати. Це можна пояснити тим, що кількість працівників та кількість продукції, яку виготовляє підприємство значуще збільшилися, відповідно з ними збільшилися і витрати.

Прибуток є не тільки фінансовим результатом, але і основним елементом фінансових ресурсів. Звідси випливає, що прибуток виконує відтворювальну, стимулюючу і розподільну функції. Вона характеризує ступінь ділової активності і фінансового успіху підприємства. За прибутком визначають рівень віддачі авансованих коштів в прибутковість вкладень в активи.

Загалом прибуток відображає економічний ефект, отриманий в результаті діяльності суб'єкта господарювання. Він становить основу економічного розвитку підприємств. Зростання прибутку створює фінансову базу для самофінансування, розширеного відтворення, рішення проблем соціального і матеріального характеру трудового колективу. За рахунок прибутку виконуються зобов'язання підприємств перед бюджетом, банками та іншими організаціями.

Сума чистого прибутку компанії є додатною (6924 тис. грн у 2020 році), що може вказувати на продуману бізнес-модель. Хоча для кращого розуміння здатності менеджменту досягати поставлених цілей слід розглянути показники рентабельності.

Рентабельність активів у 2020р. перевищувала інфляцію, що свідчить про реальне зростання вартості наявних у компанії активів.

Для визначення привабливості компанії як об'єкту інвестування доцільно співставити рентабельність власного капіталу та рентабельність альтернативних напрямків вкладення капіталу власниками. Для простоти розрахунку використовуються дані НБУ щодо середньої доходності депозитів за 2020 р. Таким чином, перевищення доходністю за альтернативним інструментом рентабельності власного капіталу вказує, що спостерігається значний недоотриманий прибуток, що міг би бути згенерований у випадку продажу частки компанії та спрямування вивільнених коштів на фінансовий ринок.

Таблиця 4

Динаміка показників рентабельності продажів ТОВ «Інтер-Каштан» у 2019-2020 рр., %

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +,-	Відн. приріст, %
Рентабельність продажів (валовий прибуток), %	19,21	21,09	1,88	9,79
Рентабельність продажів (прибуток до оподаткування), %	6,25	9,32	3,07	49,12
Рентабельність продажів (чистий прибуток), %	4,18	8,27	4,09	1,98

Побудовано авторами на основі джерела [1]

Показник валової рентабельності демонструє додатне значення у 2020 р. Це вказує на необхідність подальшого пошуку можливостей для збільшення обсягу продажів товарів та послуг для максимізації кінцевого фінансового результату.

ФІНАНСОВЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

За результатами проведеного аналізу видно, що підприємство розвивається і поступово збільшує свій статутний капітал і доходи, намагається зменшити витрати. В цілому воно працює ефективно та отримує прибутки.

Досягнення високих результатів господарювання підприємства можливе завдяки виявленню та нейтралізації негативних факторів та стимулюванню дії позитивних, зокрема удосконалення організаційної структури, збалансування виробничого потенціалу, впровадження нових технологій. Реалізація внутрішніх і зовнішніх факторів підвищення ефективності діяльності ТОВ «Інтер-Каштан» забезпечить отримання як економічного ефекту, так і соціального.

Список використаних джерел:

1. Звітність українських підприємств. «Товариство з обмеженою відповідальністю «Інтер-Каштан»: бухгалтерська звітність і фінансовий аналіз за 2020 р. URL: https://zvithnist.com/24576816_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOOU_VDPOVDALNSTU_INTER_KASHTAN

УДК 368.91

Дем'янчук О. І.,
доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та обліку і аудиту,
Хохонік К. В.,
здобувач
Національний університет «Острозька академія»

РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ

Ринок страхування життя є невід'ємною складовою фінансового ринку будь-якої держави. Оскільки саме за умов нестабільної політичної, соціальної та економічної ситуації виявляється потреба страхового захисту для різних верств населення, підприємств та держави.

Стан українського страхового ринку напряму залежить від економічної ситуації в країні. Тому на сьогодні, у період воєнного стану, Нацбанку як регулятору та страховим компаніям необхідно прийняти певні управлінські заходи, які відповідають викликам часу. Відбудова економіки та інфраструктури після війни триватиме років п'ять-десять. Аналіз наслідків попередніх економічних криз в Україні показує, що падіння страхового ринку завжди було більшим, ніж падіння ВВП. Звичайно, страхування не формує економіку, воно є її похідною, тому страховий ринок дещо відставатиме від темпів відновлення економіки та зростання доходів домогосподарств.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>